

Europos Sąjungos
Taryba

Briuselis, 2024 m. gegužės 3 d.
(OR. en)

Tarpinstitucinė byla:
2016/0222(COD)

9021/24
ADD 1

CODEC 1132
ASILE 60

PRANEŠIMAS DĖL „I/A“ PUNKTO

nuo:	Tarybos generalinio sekretoriato
kam:	Nuolatinį atstovų komitetui / Tarybai
Dalykas:	EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS DIREKTYVOS, kuria nustatomos normos dėl tarptautinės apsaugos prašytojų priėmimo, projektas (nauja redakcija) (pirmasis svarstymas) – Teisėkūros procedūra priimamo akto priėmimas = Pareiškimai

Lenkijos Respublikos pareiškimas

1. Lenkijos Respublikos vyriausybė palankiai vertina ES Tarybos, Europos Parlamento ir Europos Komisijos pastangas pasiekti kompromisą dėl visapusiško ir atsakingo Europos Sąjungos atsako į dabartinių migracijos procesų iššūkius. Kartu pabrėžiame, kad vyriausybė neturėjo realios galimybės dalyvauti derybose dėl Migracijos ir prieglobsčio pakto.

2. Lenkijos Respublikos vyriausybė atkreipia dėmesį į galimybę pagerinti kai kurių migracijos ir prieglobsčio sistemos aspektų valdymą. Tačiau tolesnė pakta sudarančių teisės aktų analizė rodo, kad jais nepakankamai atsižvelgiama į konkrečią valstybių narių, kurios ribojasi su Baltarusija ir Rusija ir dėl to patiria nuolatinį ir didelį spaudimą dėl dirbtinai sukurtų migracijos maršrutų, padėtį. Šiame kontekste verta pažymėti, kad Europos Vadovų Taryba ne kartą, įskaitant 2023 m. gruodžio 14–15 d. išvadas, pabrėžė neigiamas migracijos instrumentalizavimo reiškinių pasekmes ir pasmerkė trečiųjų valstybių naudojimąsi migrantais politiniais tikslais.

3. Lenkijos Respublikos vyriausybė laikosi pozicijos, kad Migracijos ir prieglobsčio paktu neužtikrinama tinkama atsakomybės ir solidarumo pusiausvyra ir dėl to ateityje galėtų kilti ES institucijų ir valstybių narių ginčai.

4. Atsižvelgdama į tai, kas išdėstyta pirmiau, Lenkijos Respublikos vyriausybė nusprendė balsuoti prieš visus teisės aktus, patenkančius į pakto taikymo sritį.

Vengrijos pareiškimas

Vengrija tebėra tvirtai įsitikinusi, kad reikia sukurti bendrą Europos prieglobsčio sistemą, kuria būtų siekiama šalinti pagrindines neteisėtos migracijos priežastis, kuo labiau sumažinti ir galiausiai panaikinti neteisėtos migracijos paskatas ir atgrasyti asmenis, norinčius piktnaudžiauti prieglobsčio sistema, nuo atvykimo į Europos Sąjungą, taip pat numatyti galimybę nagrinėti prieglobsčio prašymus trečiosiose valstybėse remiantis ekstrateritorialumo principu. Kad galėtume pasiekti šiuos tikslus, visų pirma turime pripažinti, kad pasauliniai migracijos iššūkiai negali būti įveikti Europos teritorijoje, todėl turėtume ne importuoti neįveikiamus iššūkius, o priimti pagalbą ten, kur jos reikia.

Kad būtų galima sukurti veiksmingą bendrą Europos prieglobsčio sistemą, labai svarbu nustatyti pusiausvyrą tarp atsakomybės ir solidarumo, tačiau manome, kad siūlomais teisės aktais tokia pusiausvyra nebuvo pasiekta.

Vengrija tvirtai laikosi pozicijos, kad Priėmimo sąlygų direktyvos pakeitimo tikslas – ne tik užkirsti kelią antriniam judėjimui, bet ir paremti veiksmingą prieglobsčio procedūros vykdymą. Tačiau nuo 2018 m. tapo dar akivaizdžiau, kad migracijos srautus į Europą taip pat skatina traukos veiksniai, pavyzdžiui, šiame projekte numatytos įvairios privilegijos (sudarytos palankesnės sąlygos patekti į darbo rinką ir skiriama piniginė dienpinigių suma) arba pernelyg lanksčios prieglobsčio prašytojų sulaikymo taisyklės, kuriomis neteisėta ekonominių imigrantų, kurie neatitinka apsaugos reikalavimų, migracija į Europą tik skatinama.

Be to, Vengrija pripažįsta ir propaguoja vyrų ir moterų lygybę pagal Vengrijos pagrindinį įstatymą, Europos Sąjungos pirminę teisę, principus ir vertybes, taip pat iš tarptautinės teisės kylančius įsipareigojimus ir principus. Moterų ir vyrų lygybė Europos Sąjungos sutartyse įtvirtinta kaip viena iš pagrindinių vertybių. Vadovaudamasi tuo, kas išdėstyta pirmiau, ir savo nacionalinės teisės aktais Vengrija atitinkamuose teisės aktuose vartojamą sąvoką „lytis“ (angl. *gender*) aiškina kaip nuorodą į lytį biologiniu aspektu (angl. *sex*).

Galiausiai, atsižvelgdama į pakartotinį Europos Vadovų Tarybos raginimą, Vengrija ir toliau tvirtai laikosi nuomonės, kad reikia pasiekti bendrą sutarimą dėl veiksmingos migracijos ir prieglobsčio politikos nesukuriant naujų traukos veiksnių.

Atsižvelgdama į pirmiau nurodytas priežastis, Vengrija negali pritarti nauja redakcija išdėstytos Priėmimo sąlygų direktyvos priėmimui, nes ji yra neatsiejamas iš esmės ydingos sistemos elementas.

Slovakijos pareiškimas

Slovakija pripažįsta, kad bendra Europos prieglobsčio sistema turi būti pertvarkyta. Itin vertiname visų dalyvavusių pirmininkaujančių valstybių narių pastangas. Tuo pačiu metu suvokiame, kad bendras sutarimas yra sunki užduotis.

Tačiau ypač svarbu, kad nenutoltume nuo savo pozicijų, kurių laikomės ir kurias esame pareiškę jau seniai.

Palankiai vertiname tai, kad pakte daug dėmesio skiriama migracijos priežasčių šalinimui kilmės šalyse, nes tai gali padėti sumažinti spaudimą prie ES išorės sienų

Manome, kad sėkmingos Europos migracijos politikos prioritetas turėtų būti nuosekli ES išorės sienų apsauga ir veiksmingai grąžinimo politika.

Reikėtų imtis visų priemonių, kad būtų užkirstas kelias neteisėtai migracijai ir tuo pačiu padedama tiems, kuriems reikalinga tarptautinė apsauga.

Pripažįstame, kad privalomo kvotų perskirstymo idėjos buvo iš esmės atsisakyta, tačiau abejojame, ar dabartiniuose pasiūlymuose užtikrinama tinkama solidarumo ir atsakomybės pusiausvyra.

Solidarumas yra vienas iš svarbių migracijos valdymo principų, tačiau esame įsitikinę, kad kaip tai turėtų būti daroma, turėtų spręsti tik pačios valstybės narės. Deja, pasiūlymuose į šį reikalavimą neatsižvelgiama, nes neperkėlus tam tikro prieglobsčio prašytojų skaičiaus privaloma sumokėti finansinius įnašus. Tuo pačiu metu, jei nesilaikoma tam tikrų sąlygų, taip pat tampa privalomos pagal Dublino reglamentą nustatytos atsakomybės kompensacijos. Šie aspektai yra stiprūs traukos veiksniai ir dėl jų sukuriamos paskatos antrinei migracijai.

Atsižvelgdama į tai, kas išdėstyta pirmiau, Slovakija balsuoja prieš solidarumo srityje pateiktus pasiūlymus: Prieglobsčio ir migracijos valdymo reglamentą ir Reglamentą dėl krizinių ir *force majeure* situacijų migracijos ir prieglobsčio srityje.

Kadangi visi pateikti pasiūlymai yra glaudžiai susiję, susilaikome balsuojant ir dėl kitų pasiūlymų.

Čekijos pareiškimas

Čekija pripažįsta, kad reikalinga dabartinių taisyklių, kuriomis reglamentuojama ES migracijos ir prieglobsčio politika, reforma. Keli iššūkiai, visų pirma įvykiai, susiję su 2015–2016 m. pabėgėlių krize, atskleidė mūsų sistemos, kuri nebėra tvari, pažeidžiamumą. Kadangi tik bendras ES lygmens sprendimas galėtų užtikrinti tinkamą atsaką į problemas, su kuriomis tiek kartu, tiek atskirai susiduria ES ir valstybės narės, itin palankiai vertiname pastangas pašalinti pagrindinius trūkumus.

Derybų dėl migracijos ir prieglobsčio pakto metu Čekija visų pirma siekė, kad būtų įgyvendinti sustiprintos išorės sienų apsaugos tikslai siekiant užtikrinti saugesnę Šengeno erdvę ir garantuoti atsakomybės bei solidarumo funkcinę pusiausvyrą.

Čekija ypač palankiai vertina tai, kad galutiniam kompromisiniam tekste nėra nustatyta pareiga perkelti trečiųjų šalių piliečius iš kitų valstybių narių ar trečiųjų šalių. Tačiau nors Čekija palankiai vertina kitus dabartinės sistemos patobulinimus, ji pažymi, kad tarpinstitucinėse derybose nebuvo pakankamai atsižvelgta į Tarybos įgaliojimų užmojį, o kai kurių priemonių veiksmingumas buvo sumažintas nustatant papildomą administracinę naštą valstybėms narėms – sudaryta praktinių sunkumų ir padidintos išlaidos.

Atsižvelgdama į tai, kas išdėstyta pirmiau ir laikydamasi bendro požiūrio į visą dokumentų rinkinį, Čekija nusprendė susilaikyti balsuojant dėl teisės aktų, susijusių su paktu. Vis dėlto, Čekija palankiai vertina ES vienybės dviasią ir mano, kad šis etapas yra nauja proga dar didesnėmis pastangomis toliau reformuoti ES migracijos ir prieglobsčio politiką, ypač daug dėmesio skiriant išorės aspektui ir novatoriškoms idėjoms šioje srityje.